

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 467/2003 privind informatizarea și resursele informaționale de stat, nr.451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, nr.1069/2000 cu privire la informatică)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege elaborat urmărește, în esență, elucidarea prevederilor care guvernează regimul de licențiere și autorizare generală a activităților din domeniul tehnologiei informației și în sfera resurselor informaționale de stat. Proiectul are drept scop introducerea regimului de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor de creare, implementare și asigurare a funcționării sistemelor informaționale, inclusiv a produselor program, precum și operarea modificărilor la Legea 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, astfel încât serviciile de creare, implementare și mentenanță a sistemelor informaționale automatizate de importanță statală, inclusiv a produselor program, să fie supuse reglementării prin licențiere de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației. De asemenea, autorul propune abrogarea Legii nr. 1069-XIV din 22 iunie 2000 cu privire la informatică, invocând faptul că prevederile acesteia sunt reflectate în Legea 241/2007 cu privire la comunicațiile electronice.

d. Suficiența argumentării. Deși, în nota informativă, autorul justifică necesitatea promovării modificărilor și completărilor unor acte legislative în vigoare care reglementează activitatea în domeniul tehnologiilor informaționale, totuși considerăm că pentru anumite categorii de modificări acestea nu sunt suficiente. Astfel, nota informativă nu argumentează care sunt motivele stabilirii plăților de reglementare și monitorizare menționate la art.23¹ al proiectului. De asemenea, trebuie de menționat că atribuțiile ANRCETI expuse în proiect urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile

Legii 241/2007 cu privire la comunicațiile electronice.

e. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Prevederile proiectului sunt compatibile cu legislația comunitară și standardele internaționale în domeniu.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Remarcăm că lipsește analiza impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare. În acest sens, propunem de efectuat evaluarea proiectului în baza condițiilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 1230 din 24.10.2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare. Mai mult decât atât, analiza impactului de reglementare este parte componentă a notei informative asupra proiectului de act normativ. Prevederile proiectului vin să introducă taxe pentru eliberarea licențelor pentru anumite genuri de activitate, și anume, serviciile de creare, implementare și mentenanță a sistemelor informaționale automatizate de importanță statală, inclusiv a produselor program. Din aceste considerente analiza impactului de reglementare este obligatorie.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Prevederile proiectului nu necesită a fi evaluate prin prisma standardelor anticorupție internaționale.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii nr. 239-XXVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Art. I pct. 14 din proiect

Formularea "relevante" din art. 19 alin. (5) are un caracter confuz și posedă în sine un potențial coruptibil înalt, din moment ce nu este clar, care secțiuni din fișa de descriere a serviciilor sunt relevante și necesită a fi completate și care nu. Existența unor astfel de norme rezervează Agenției dreptul discreționar de a stabili anumite secțiuni ca "relevante" în dependență de propriile interese.

Recomandarea: Revizuirea textului și stabilirea exhaustivă a secțiunilor necesare de completat, din fișa de descriere a serviciilor.

Art. I pct. 14 din proiect

Potrivit art. 10 alin. (3) al Legii 235/2007 noțiunea de autorizație include: autorizațiile, permisele,

certIFICATELE, AVIZELE, APROBĂRILE, COORDONĂRILE, BREVETELE, ATTESTATELE DE CALIFICARE EMISE DE AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE SAU DE INSTITUȚIILE ABILITATE PRIN LEGE CU FUNCȚII DE REGLEMENTARE ȘI DE CONTROL. Noțiunea de "declarație informativă tipizată" art. 19 alin. 8 nu se regăsește printre cele enumerate mai sus. Astfel, coruptibilitatea normei se manifestă prin utilizarea în proiect de către autor a formulărilor ambigui care admit interpretări abuzive și introducerea termenilor noi care nu au o definiție în proiect sau în legislație.

Recomandarea: În vederea înlăturării interpretărilor abuzive și ambigui, de revăzut redacția noțiunii de autorizare în domeniul tehnologiilor informaționale.

Art. I pct. 19 din proiect

Sintagma "de la caz la caz" este prea vagă și norma poate fi interpretată ca o pîrghie generatoare de corupție pentru Agenție. Legea trebuie să fie clară: care sunt drepturile Agenției, în ce condiții se efectuează anumite acțiuni, controale etc.

De asemenea, autorul utilizează noțiunea de "verificare" dar ulterior în textul proiectului se face referință că Agenția efectuează "controlul respectării condițiilor autorizării generale sau licenței, prevederilor legilor". Potrivit prevederilor art.19 lit. e) din Legea nr.780/2001 privind actele legislative, terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia.

Recomandarea: Pentru a nu crea neclarități la momentul aplicării actului, considerăm necesar reformularea prevederilor respective, utilizându-se unul și același termen pentru același fenomen, precum și excluderea sintagmei "de la caz la caz".

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Art. I pct. 19 din proiect - Agenția, în limitele competențelor sale, are următoarele drepturi: verificarea, de la caz la caz, a respectării prevederilor actelor normative în cazul depunerii unei petiții, al apariției unor motive speciale și justificate, ...

Redacția este destul de confuză deoarece legislația nu stabilește care sunt "motivele speciale și justificate", fapt ce se lasă la discreția Agenției interpretarea lor. Aceste carențe vor spori confuzia la momentul interpretării și aplicării legii, oferind posibilitatea desfășurării activității Agenției conform propriilor discreții.

Recomandarea: Excluderea prevederilor defectuoase sau expunerea expresă a cazurilor în care este obligatorie verificarea/controlul.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Art. I pct. 14 din proiect

Sintagma "cu cel puțin 7 zile de data începerii activității", din art. 19 alin. (2) este inutilă, deoarece alin. 8 art. 19 din proiect prevede că Agenția în cel mult 7 zile de la data realizării notificării, va elibera solicitantului o declarație informatizată tipizată. Existența unor astfel de prevederi crează confuzii la momentul aplicării prevederilor legii.

Recomandarea: Revizuirea normelor și excluderea de la art. 19 alin. 2 a sintagmei "cu cel puțin 7 zile de data începerii activității".

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Elena Bedros
inspector superior Secția drept public
07 Decembrie 2009

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială www.cccec.md